

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економічної кібернетики та інформаційних технологій

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
проф. Якуб Євгеній Соломонович
“ ” 2018 р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності Економічна кібернетика

за темою:

«Оцінка, аналіз та моделювання фондового ринку»

Виконавець

студент Обліково-економічного факультету

Згурська Валентина Олександрівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

Ст. викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Беляєв Леонід Васильєвич
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Згурська Валентина Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

«Оцінка, аналіз та моделювання фондового ринку»

(назва випускної роботи)

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Випускна робота складається з 3-ох розділів.

У роботі розглядаються визначення фондового ринку, його функції та учасники. У другому розділі розглянуто історичний розвиток українського фондового ринку, проаналізовано сучасний стан та шляхи покращення праці фондового ринку України. У третьому розділі провели прогнозування динаміки обсягу продажів цінних паперів на основі моделі Хольта-Вінтерса. Після прогнозування зробили висновки. Що у даній модель можливо зробити проноз на декілька періодів наперед. Основним недоліком цієї моделі, що треба данні продажів (попиту) за декілька років та те, що модель не пристосована до крупних продажів цінних паперів.

Ключові слова: фондовий ринок, цінні папери, модель Хольта-Вінтерса

SUMMARY

graduation work for obtaining an educational degree of a bachelor's degree

Zghurska Valentyna Aleksandrovna

(Full Name)

"Stock Market Analysis, Stocktaking and Modeling"

(title of graduation work)

Odessa National University of Economics

Odessa, 2018

The final work consists of 3 sections.

The paper deals with the definition of the stock market, its functions and participants. The second chapter examines the historical development of the Ukrainian stock market, analyzes the current state and ways of improving the labor market of Ukraine. In the third section, we forecast the dynamics of the volume of sales of securities based on the Holt-Winters model.

After forecasting, we make conclusions. That this model is able to make forecast for several periods ahead. The main disadvantage of this model is the need for sales (demand) in a few years and that the model is not adapted to large sales of securities.

Keywords: stock market, securities, Holt-Winters model

Зміст

Вступ	5
Розділ I Теоретична основа функціонування фондового ринку	
1.1 Поняття фондового ринку, його функції	7
1.2 Структура фондового ринку, його учасники	15
1.3 Роль фондового ринку в економіці країн.....	23
Розділ II Особливості формування і функціонування фондового ринку в Україні	
2.1 Історія становлення і формування правової бази фондового ринку в Україні	27
2.2 Огляд сучасного стану фондового ринку в Україні.....	38
2.3 Шляхи підвищення ефективності функціонування фондового ринку в Україні	47
Розділ III Аналіз та прогнозування динаміки показників фондового ринку України	
3.1 Порівняння нормалізованих прибутків, волатильності та автокореляції індексів.....	55
3.2 Прогнозування динаміки обсягу продажів цінних паперів України на основі моделі Хольта-Вінтерса.....	63
Висновки.....	67
Список літератури.....	70

Вступ

Фондовий ринок є основним з показників для розвитку та стабілізації економіки. У передових країнах, фондовий ринок дуже добре розвинений та займає ключове місце. Тому аналіз фондового ринку України є актуальною темою для дипломної роботи.

Вивчення основних етапів розвитку та становлення фондового ринку необхідно для правильного розуміння процесів, які сприяли його формуванню і функціонуванню саме в тому вигляді, в якому він знаходиться сьогодні. Аналіз сучасного стану фондового ринку, а саме - його інфраструктури, видів цінних паперів, що обертаються на ринку, вивчення біржових індексів, дозволяє отримати об'єктивну картину реального функціонування українського фондового ринку, виявити його основні особливості та проблеми, які потребують вирішення. Інформація, отримана в результаті проведеного огляду, в поєднанні з розумінням загальних тенденцій розвитку економіки держави, повинна послужити основою для визначення шляхів розвитку фондового ринку України на найближчу перспективу.

Завдання дипломної роботи:

1. Ознайомимося з визначенням сутності фондового ринку, описати їх функції та описати учасників.
2. Зробити обзор українського фондового ринку.
3. Провести аналіз динаміки фондових показників українського ринку
4. Зробити прогноз динаміки обсягу фондових продажів цінних паперів

При написанні роботи були використані різні види літературних джерел: закони та інші нормативно-правові акти України, що визначають принципи функціонування фондового ринку, книги і підручники вітчизняних і зарубіжних авторів.

Мета дипломної роботи полягає в прогнозуванні динаміки обсягу продажів цінних паперів.

Об'єктом дослідження є український ринок цінних паперів і його функції.

Предметом дослідження виступає динаміка обсягів продажу цінних паперів українського фондового ринку.

Для реалізації поставленої мети в дипломній роботі вирішуються такі завдання.

У першому розділі необхідно дати визначення сутності фондового ринку, описати їх функції, описати учасників фондового ринку та роль фондового ринку в економіці країн.

У другому розділі ми більш поглиблено розглянемо фондовий ринок України, історію його розвитку, учасників, законодавчі акти. Опишемо сучасний стан фондового ринку та опишемо поверхні шляхи покращення праці ринку.

У третьому розділі зробимо аналіз українського індексу у порівнянні з американським індексом. Зробимо прогнозування, щодо динаміки обсягу продажів цінних паперів.

Висновки

Для покращення стану фондового ринку України та підтримання його фінансової безпеки потрібно підвищити роль держави на фондовому ринку. Одним з основних елементів державного регулювання ринку цінних паперів є контроль за діяльністю емітентів, професійних учасників ринку, фондових бірж та самоврядних організацій, спрямованих на виявлення і своєчасне запобігання порушенню законодавства на ринку цінних паперів.

Держава повинна дотриматися обіцянок щодо довготермінової концепції розвитку ринку цінних паперів, має знайти шляхи поєднання ресурсів держави і приватного сектору з метою його формування, а також впорядкувати низку нормативно-правових актів. Так, створення єдиної біржової фондової системи на сучасному етапі розвитку вітчизняного ринку цінних паперів стане потужним чинником підвищення його ефективності.

Україна має значний потенціал залучення величезних потоків капіталу, але тут вона вступає в глобальну конкуренцію з країнами Центральної та Східної Європи, Азії та Південної Америки. В Україну тільки почали пробиватися струмочки іноземного капіталу у вигляді стратегічної участі, а не як звичайні портфельні інвестиції, їх принесли західні фонди венчурного капіталу, також нам потрібні інвестори з середнім рівнем доходу, які впевнені в довго терміновості своїх вкладів. Особливо після 2017 року, з'явилося дуже багато бажаючих вкласти у фондовий ринок, коли український індекс почав швидко зростати, це пов'язано з тенденцією росту цін на сировину. Але Україна ще не створила достатніх умов довіри як для наших, вітчизняних, так і закордонних інвесторів, коли інвестиційні можливості поєднуються з ясною та надійною структурою ринку цінних паперів, то це перша умова, що сприяє швидкому розвитку фондового ринку.

Після аналізу, можемо зробити висновки, що значення українського індексу дуже низькі з порівнянням американського індексу. Український

індекс більш виходить за рамки нормалізованого поділу, з розрахунків для фондового ринку США мінімальне значення $-5,172$, а максимальне $4,8$. Для України ці мінімальне значення $-5,9$, а максимальне $5,8$. Що волатильність змінюється з часом. При аналізі мультифрактальності, можна зробити висновок, що український індекс є персистентним. Тобто при змінах зберігають всі свої попередні стани і доступ до цих станів. Ще розраховували коефіцієнт Хертса у США дорівнює $0,59$; а у України $0,75$.

Це може свідчити про те, що мультифрактальність останнього менша.

Поки що, український фондовий ринок, стабільний, але він дуже на низькому рівні, дуже багато нюансів для його розвитку.

У розгляді моделі за допомогою якої роблять прогноз продажів фондового ринку можливо зробити такі висновки:

Модель прогнозу Хольта Вінтерса - це 3-х параметрична модель прогнозу, яка враховує:

1. Згладжений експонентний ряд;
2. Тренд;
3. Сезонність;

Основною відмінністю є сезонність. Сезонність використовують для більш точного прогнозу і роблять модель адаптивною. Сезонність потрібно враховувати як один з чинників, але покладатися тільки на неї, зрозуміло, не треба. Все коли-небудь буває вперше, і будь-яка історична тенденція одного разу закінчується. До того ж, ніхто не може гарантувати, що саме сьогодні не спрацює яка-небудь $10-15\%$ вірогідність негативного результату.

У даній моделі можливо зробити проноз на декілька періодів наперед. Основним недоліком цієї моделі, що треба данні продажів (попиту) за декілька років.

У моделі Хольта-Вінтерса ми брали данні обсяг продажів державних облігацій за 4 роки у період 1 місяць, і прогнозували значення на майбутнє. Ми зробили прогноз на 10 місяців наперед, тобто по розрахунку приблизне значення обсягу продажів державних облігацій дорівнює:

- на червень 2018 року - \$ 290 млн. ;
- на липень 2018 року – \$275 млн.;
- на серпень 2018 року – \$304 млн.;
- на вересень 2018 року – \$276 млн.;
- на жовтень 2018 року – \$270 млн.

Якщо поглянути, на графік або у процентне відношення, та прогноз здається практично «ідеальним», але якщо подивитися на реальний обсяг продажів та прогноз на той час, то максимальній розбіг складає \$344 млн.

З цього можливо зробити висновок, що модель не пристосована до крупних продажів цінних паперів в один з періодів, або до різкого спаду продажів цінних паперів.

Список використаної літератури

1. Назарчук М., Курбацкий Г. Переходная экономика и фондовый рынок Украины: сравнительный анализ динамики показателей в 2002 -2005 г.г.// Экономика Украины.-2006.-с 520..
2. Мельник В.А. Ринок цінних паперів. Довідник керівника підприємства. Спеціальний випуск. – Киев 1998- 560 с.
3. Закон України «Про цінні папери і фондову біржу»// Мельник В.А. Ринок цінних паперів. Довідник керівника підприємства. Спеціальний випуск. - К.: А.К.Д., ВІРА-Р, 1998.- 404 – 421 с..
4. . Журнал «;Ринок Цінних Паперів»; №3 за 2007 рік // стаття „Фондовий ринок України”, - 24-25с.
5. Волошина Е.А. Анализ динамики равновесия фондового рынка// Актуальні проблеми економіки. - 2006. - №9. - с.237.
6. Охріменко О.А. Ринок державних цінних паперів та монетарні показники фінансового ринку //Фінанси України.-2005.-№7.-с.114.
7. Загорський В.С. Цінні папери. Фондовий ринок.// Наукове видання для студентів економічних спеціальностей. – Львівська комерційна академія.- Львів 1996 - с.136-138
8. Барановський О.І. Фінансова безпека фондового ринку // Фінанси України. – Київ 1999. – с.56-62
9. Калина А.В., Корнеев В.В., Кошечев А.А. Рынок ценных бумаг (теория и практика): Учеб. пособ. – Киев, 2005. – 256с.
10. Мельник В.А. Основные направления развития фондового рынка Украины на 2003-2007 годы // Государственный информационный бюллетень, – 2003. – N 6. – с.425.
11. Булатов А.С. Экономика. М.: Юрист, 2006, — 896 с
12. Каратуев А.Г. Ценные бумаги: виды и разновидности. - М.: Русская Деловая Литература, 2007 –с.67-68

13. .Корниенко Е.Б. Фондовый рынок Украины: Учебное пособие – Симферополь, 2005. – с.325.
14. Клименко В. Особливості формування національної моделі фондового
ринку. // Вісник Київського національного торговельно-економічного
університету. –Львів 2004 - с.333
15. Гаршина О.К., Волошина Е.А. Развивающиеся фондовые рынки:
сущность и рейтинги // Актуальні проблеми економіки. - 2006. – с.235
16. Богачов С.В. Фондові методи розвитку промислових корпорацій:
питання теорії і практики: Монографія / НАН України. Ін-т економіки
пром-сті. - Донецьк, 2002. - 294 с.
17. Энтов Р.М., Луговой О.В., Пашенко С.А., Полевой Д.И., Скрипкин
Д.Б.
Финансовые рынки в переходной экономике: некоторые проблемы
развития.-М.: ИЭПП, 2003.-171с.
18. Закон України «Про державне регулювання фондового ринку»;
19. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок».
20. Закон України «Про інститути спільного інвестування»;
21. Доповідь Президента України Віктора Ющенка «Про внутрішнє
ізовнішнє становище України у 2005 році»; // Київ: Національний інститут
стратегічних досліджень, 2006. - 162 с.
22. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку:
офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим
доступу:<https://www.nssmc.gov.ua/reports/>
23. Постанова ВР України «Про концепцію функціонування та
розвитку фондового ринку України» 342/95 ВР від 22.09.1995 р
24. Берт С. Закон України «Про цінні папери та фондовий
ринок»; порівняльні коментарі до деяких положень щодо розкриття
інформації на фондовому ринку і використання інсайдерської інформації
//Журнал»;Юридичний радник»;.-Київ 2006. – 235с

25. Богачов С. Капиталотворческая функція промислових корпорацій: Монографія / НАН України. Інертної економіки промисловості. - Донецьк, 2005. - 236 с.
26. Голоднюк І., Данейко П., Домбровський М., Михайличенко М. Розвиток ринку фінансових послуг в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи. К .: CASE Україна, 2006. -210с
27. Соловійов В.М., Соловійова В.В., Кучеренко С.А. Сучасна економіка. Погляд з позиції теорії складних систем і комп'ютерного моделювання- Економіка: проблеми теорії і практики. Збірник наукових праць.-Дніпропетровськ: ДНУ, 2003. Вип.164.- с.181.
28. Овчарук М.П., Соловійов В.М. Комп'ютерне моделювання складних фінансово-економічних систем. - Вісник Криворізького технічного університету, Сер. "Економічні науки", 2004,- вип.2. с. 146.
29. Соловійов В.М., Соловійова В.В., Нагібас А.О. Порівняльний аналіз динаміки фондових ринків розвинених країн і країн з перехідною економікою.//Вісник Криворізького технічного університету, Сер. "Економічні науки", Київ 2005, - с.245
30. ПТФС-Всі цінні папери України на одній фондовій біржі: офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pfts.ua/trade-info/trade-results>
31. Analytics –решение для бізнес-анализа: офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://4analytics.ru/>
32. ПФТС-фондова біржа: офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режимдоступу: <http://pfts.ua/trade-info/trade-results>